

Casus Wetenschappelijke Integriteit

2025

Onzorgvuldig co-auteurschap

Vrije Universiteit Amsterdam (VU)

1. Onderwerp: Onzorgvuldig co-auteurschap.

2. Korte omschrijving van de klacht: Klager heeft, kort samengevat, aangevoerd dat beklaagde een definitieve versie van een manuscript waarvan klager eerste auteur is, heeft ingediend zonder dat klager dat heeft kunnen goedkeuren (in strijd met norm 32 van de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018)

3. Adviesbrief Commissie Wetenschappelijke Integriteit VU:

Procedure

1. Ontvangst en ontvankelijkheid van de klacht

Op 10 Maart 2025 heeft het College van Bestuur een klacht ontvangen van [...] klager betreffende een vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit en gericht tegen [...] beklaagde, die direct is doorgestuurd naar de Commissie Wetenschappelijke Integriteit.

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) heeft op 11 maart 2025 vastgesteld dat de klacht ontvankelijk was, nu deze voldeed aan de daaraan in art.5.5 b) van de klachtregeling gestelde eisen. Zij heeft klager en beklaagde daarvan op 18 Maart 2025 op de hoogte gesteld, en hen tevens laten weten dat zij nader bericht zullen ontvangen over het vervolg van de procedure.

2. Kader

Op deze klacht is de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (NGWI) van toepassing, die op 1 oktober 2018 in werking is getreden.

3. Beoordeling van de klacht

De commissie heeft na kennis te hebben genomen van de onderliggende stukken besloten de behandeling van de klacht verkort te behandelen nu deze kennelijk ongegrond is. De commissie heeft daarbij het volgende in overweging genomen:

De klacht

1. Klager heeft, kort samengevat, aangevoerd dat beklaagde een definitieve versie van een manuscript waarvan klager eerste auteur is, heeft ingediend zonder dat klager dat heeft kunnen goedkeuren (in strijd met norm 32 van de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018, hierna: de Gedragscode). Daarbij heeft beklaagde volgens klager wijzigingen aangebracht in het manuscript zonder

de andere auteurs, onder wie klager, daarvan op de hoogte te stellen. Klager stelt dat hij, als het artikel was gepubliceerd als aangeleverd door beklaagde, geen verantwoordelijkheid had kunnen nemen voor de inhoud daarvan (in strijd met norm 33 van de gedragscode) en in dat geval bovendien de normen 37 en 38 van de gedragscode zou hebben geschonden. Zo zou de door beklaagde gekozen titel van het artikel een grotere reikwijdte hebben dan de bevindingen van het onderzoek rechtvaardigden. Tenslotte is klager van mening dat, als de niet door hem goedgekeurde versie van het artikel zou zijn gepubliceerd, beklaagde ook norm 57 van de gedragscode had overtreden door klager aldus te hebben aangezet om een of meer normen uit de gedragscode niet na te leven.

Het ethische kader

2. Onder schending van de wetenschappelijke integriteit wordt verstaan: een handelen of nalaten dat een schending van de wetenschappelijke integriteit oplevert in de zin van hoofdstuk 5.2 onder A. 1, 2, of 3 van de Gedragscode.

3. Hoofdstuk 5.2, onder A.1, bepaalt dat de meest duidelijke vormen van schending van wetenschappelijke integriteit bestaan uit 'fabriceren, vervalsen en plagiaat'. De hiermee samenhangende normen zijn door klager niet aangevoerd als geschonden normen.

4. In hoofdstuk 5.2, onder A.2, worden de normen genoemd waarbij het van de wegingscriteria afhangt of de kwalificatie 'schending van de wetenschappelijke integriteit' op haar plaats is dan wel een minder zware kwalificatie. De door klager aangevoerde normen 38 ('wees expliciet over onzekerheden en contra-indicaties en trek geen ongefundeerde conclusies') en 57 ('Laat als begeleider, projectleider, onderzoeksdirecteur of leidinggevende elk handelen na waardoor de onderzoeker wordt aangezet om een of meer van de normen uit dit hoofdstuk niet na te leven') vallen binnen deze categorie.

5. De overige door klager aangevoerde normen, 32 ('Alle auteurs moeten de definitieve versie van het wetenschappelijke product hebben goedgekeurd'), 33 ('Alle auteurs zijn volledig verantwoordelijk voor de inhoud van het wetenschappelijke product, tenzij dit daarin anders is vermeld'), en 37 ('Wees helder over de resultaten en conclusies en over de reikwijdte daarvan') vallen onder hoofdstuk 5.2, onder A.3, van de gedragscode, waarin wordt bepaald dat deze slechts bij uitzondering aanleiding geven voor de kwalificatie 'schending van de wetenschappelijke integriteit'.

Overwegingen

6. De klacht heeft primair betrekking op een mogelijke schending van norm 32 ('Alle auteurs moeten de definitieve versie van het wetenschappelijke product hebben goedgekeurd'). Hoewel het tegen gemaakte afspraken in verzenden van een 'definitieve versie' van het manuscript naar een tijdschriftredactie naar het oordeel van de commissie in het algemeen op gespannen voet staat met norm 32, heeft klager in dit geval voldoende tijd en ruimte gehad deze versie alsnog te becommentariëren en al dan niet akkoord te gaan met publicatie. Dat de communicatie tussen klager en beklaagde weinig constructief was en in elk geval niet heeft bijgedragen aan een herstel van de samenwerking en publicatie van een gemeenschappelijk gedragen versie van het manuscript, doet daaraan niet af. Een mogelijke schending van de overige normen die door klager in zijn klacht zijn genoemd (33, 37, 38 en 57), is, omdat het manuscript niet is gepubliceerd, niet aan de orde en behoeft ook geen nadere bespreking.

7. Het bovenstaande overwegend ziet de commissie in het door de beklaagde versturen van de 'definitieve versie' van het manuscript naar de tijdschriftredactie zonder dat de tekst integraal door klager was goedgekeurd, geen schending van norm 32 van de Gedragscode. Daarbij moet worden opgemerkt dat ook de conclusie dat norm 32 niet is nageleefd op grond van 5.2.A.3 van de NGWI slechts in

uitzonderingsgevallen kan leiden tot de kwalificatie 'schending van de wetenschappelijke integriteit'. Juist omdat het gewraakte artikel in dit geval niet is gepubliceerd, doet zo'n uitzondering zich hier niet voor.

Advies

De commissie oordeelt op grond van bovenstaande overwegingen dat de klacht niet de wetenschappelijke integriteit betreft en dus kennelijk ongegrond is. Met toepassing van artikel 5.7 van de klachtenregeling heeft zij de behandeling van de klacht beëindigd.

De commissie adviseert het college van bestuur dan ook de klacht ongegrond te verklaren.

4. Conclusie

De klacht is ongegrond.

4. Aanvankelijk oordeel College van bestuur

Het College van bestuur van de VU heeft het advies van de CWI op 15 april 2025 overgenomen.

5. LOWI: De kwestie is niet voorgelegd aan het LOWI.

6. Definitief oordeel van het College van Bestuur

Het aanvankelijk oordeel van het CvB is op 23 juni 2025 vastgesteld. De klacht is ongegrond.